



בבית המשפט העליון בירושלים

ע"א 5238/12 - ב'

לפני: כבוד הרשם גיא שני

המערער: פרנקל צבי

נ ג ד

המשיב: מנהל מיסוי מקרקעין ירושלים

בקשה לסילוק הערעור על הסף

החלטה

מונחת לפניי בקשה מטעם המשיב לסילוק הערעור על-הסף. בשל תקלה במזכירות בית המשפט לא הובאה הבקשה לעיוני עד עתה, אף שתגובת המערער (שהוכתרה "תשובת המשיב") הוגשה ביום 23.8.2012.

הערעור נסב על החלטה של ועדת הערר שליד בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 12.6.2012. וזה סיפור המעשה: בשנת 2004 מכר המערער את מניותיו בחברת מצפה שאול, והמשיב ערך שומת מס שבח בגין העסקה. לאחר מכן תיקן המשיב את השומה על-יסוד שינוי סיווגה של העסקה (מעסקת מכר מקרקעין לעסקה באיגוד מקרקעין). השגה שהגיש המערער על שומה חדשה זו נדחתה, והמערער הגיש ערר לוועדת הערר. במסגרת הדיון בערר הוסכם שהתיק יוחזר לשלב ההשגה, זאת לשם בחינת טענה חדשה שהעלה המערער, אשר לפיה שולם מס עיזבון באופן המשליך על יום ושווי הרכישה. המערער אכן הגיש השגה מתוקנת, וזו נדחתה על-ידי המשיב. המשיב הגיש ערר על ההחלטה בהשגה המתוקנת, וביום 12.6.2012 ניתנה במסגרת ערר זה ההחלטה נשוא הערעור שלפניי. בפתח ההחלטה נכתב כי "בהתאם להחלטה קודמת מיום 28.6.11 הערר יתייחס רק לשאלה שבגינה הוחזר הערר למשיב, והיא האם שולם

מס עיזבון". לאחר מכן הותוו סדרי הדיון בערר, לאמור: הגשת תצהירי עדות ראשית והוראות נלוות, וקביעת התיק לקדם משפט.

המשיב טוען, כאמור, כי יש לסלק את הערעור על-הסף. טעם הדבר: לפי סעיף 90 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: החוק), אפשרות הערעור לבית המשפט העליון חלה לגבי "החלטתה של ועדת ערר... בבעיה משפטית", ולדעת המשיב משמעות המילה "החלטה" – הן מבחינה לשונית הן מבחינה תכליתית – היא החלטה סופית בקשר לשומה (בהתאם לסעיף 89(ב) לחוק).

ואכן, עמדה זו של המשיב מעוגנת בפסיקתו של בית המשפט העליון. כך, ברע"א 3959/97 ברק נ' מנהל מס שבח מקרקעין (לא פורסם, 30.11.1997) נקבע מפורשות:

לדעתנו אין לערער אלא על החלטתה הסופית של הועדה... אכן שאלת הפרשנות של הדיבור 'החלטה' אינה חייבת להיות אחידה לענין כל חיקוק וחיקוק ומקום שבו יכול והחלטת ביניים שתינתן על-ידי ערכאה פלונית לענין חיקוק פלוני עשויה לפגוע בפועל פגיעה שאין לה תקנה באחד מבעלי הדין, יעדיף בית המשפט את הפרשנות המעניקה לבעל דין זכות ערעור גם על החלטת ביניים על פני הנזק העשוי להיגרם לו עקב שלילת הזכות להשיג על ההחלטה גם על דרך של מתן רשות לערער; אך בנסיבות רגילות, שבהן פגיעה כאמור אינה קיימת אין סיבה לפרש את הדין באופן המקנה לכל בעל דין זכות ערעור על כל החלטה טריויאלית של בית המשפט, שתחייב את בית המשפט העליון לדון בה ללא כל שיקול דעת. בכגון דא השיקול של מהירות הדיון... אינו השיקול היחיד; שהרי כל החלטות הביניים שבסמכות ועדת הערר לתיתן מוגבלות הן ביכולת הפגיעה שלהן בזכויותיו של בעל דין וניתנות לתיקון בגדר הערעור על ההחלטה הסופית. די בכך כדי לדחות את הבקשה, אף מבלי להתייחס לנוסח המילולי של סעיף 90 הנ"ל התומך הן מבחינת נוסחן והן מבחינת אורך התקופה שנקצב להגשת הערעור בגירסת המשיב.

עמדה זו אומצה בהחלטות נוספות, וראו בש"א 8435/01 מנהל מס שבח מקרקעין נ' סטרינסקי, פ"ד נז(2) 433 (2002); בג"ץ 2770/08 עזבון וינברג נ' מנהל מס שבח מקרקעין - מחוז ת"א (טרם פורסם, 30.3.2008). יוצא, כי טענותיו של המערער לעניין האפשרות להשיג על החלטות-ביניים של ועדת הערר סותרות פסיקה ברורה של בית משפט זה, ולא ניתן לקבלן.

הנה כי כן, פרשנותו הראויה של סעיף 90 לחוק, כפי שנקבעה בפסיקה וכפי שמתבקשת מבחינה לשונית ותכליתית, היא שניתן לערער רק על החלטתה הסופית של ועדת הערר. לעומת זאת, על החלטות ביניים של ועדת הערר אין ערעור – לא בזכות ולא ברשות – לפני בית המשפט העליון. כמובן, בכך אין כדי לשלול את עצם האפשרות להשיג על החלטת הביניים; האפשרות קיימת, אך מימושה נדחה למועד הערעור על ההחלטה הסופית, ככל שאמנם יוגש ערעור כזה (על השיקולים בהקשר הרחב של ערעורי-ביניים ראו גיא שני "רשות לערער על בקשת הרשות לערער (ב'גלגול שני')": דין מצוי, דין מוצע ודין רצוי בסוגיית הערעור על 'החלטה אחרת' עיוני משפט ל(1) 71 (2006)).

לא נותר אלא לבחון אם החלטת ועדת הערר מיום 12.6.2012 היא בבחינת החלטה סופית או שמא החלטת ביניים. סבורני כי התשובה לשאלה זו ברורה: לא מדובר בהחלטה סופית, אף לא ב"פסק-דין חלקי" כפי שמציע המערער. ועדת הערר קבעה בהחלטתה את מסגרת הדיון (בהסתמך על החלטה קודמת, בערר הראשון שהגיש המערער), וכן התוותה את סדרי הדיון תוך קביעת מועד לקדם משפט. הדיון בועדת הערר לעניין השומה ממשיך, וגם באספקלריה של מבחן הסעד לא נחתם דבר (ראו גם עניין סטרינסקי הנ"ל). ברי אפוא כי מדובר בהחלטת ביניים ("דיונית בלבד", כלשונו של כבוד השופט שהם בהחלטתו מיום 21.8.2012 בבקשה לעיכוב ביצוע), וכי בבוא היום אפשר יהיה להשיג על החלטה זו במסגרת הערעור על ההחלטה הסופית בערר (ככל שיימצא הצורך בהגשת ערעור כזה).

אדגיש כי אני נדרש כלל לטענות שהעלה המערער בחלק הראשון של תגובתו לבקשת הסילוק. מדובר בטענות לגופה של מחלוקת, שאין בהן כדי להשליך על סיווגה של החלטת ועדת הערר וממילא גם לא על שאלת האפשרות לערער עליה לפני בית משפט זה. עוד אדגיש כי לא נעלמה מעיני טענתו של המערער בעניין גילו המבוגר, אולם מניין שנותיו של בעל-דין אינו יכול כשלעצמו לשנות את סיווגה המשפטי-הדיוני של החלטה.

בשולי הדברים אציין כי בהחלטתי מיום 2.8.2012 הוריתי על הגשת הודעת ערעור מתוקנת העומדת בדרישת התמציתיות הקבועה בדין. אלא שנראה כי הודעה ערעור מתוקנת לא הוגשה עד היום.

סוף דבר: אני מורה על מחיקת הערעור על-הסף. המערער יישא בהוצאות המשיב בסך של 3,500 ₪.

ניתנה היום, ט"ז בחשוון תשע"ג (1.11.2012).

גיא שני

ר ש ם

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 12052380_D07.doc טו
מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il